

Utbildningsinspektion i Björnbodaskolans och Sörgårdsskolans förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av Björnbodaskolan och Sörgårdsskolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Björnbodaskolans och Sörgårdsskolans verksamhet den 24–27 oktober 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen/läroplanerna och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Björnbodaskolan och Sörgårdsskolan, dels information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolorna hämtad från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Björnbodaskolans och Sörgårdsskolans verksamhet har rektorn, biträdande rektorer, lärare och övrig personal och elever intervjuats samt föräldrar med barn i olika årskurser.

Inspektörerna har besökt lektioner i samtliga årskurser och även fört informella samtal med lärare och elever. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Björnbodaskolan och Sörgårdsskolan

Björnbodaskolan	560 barn/elever
Förskoleklass	82
Grundskola	478

Sörgårdsskolan	224 barn/elever
Förskoleklass	32
Grundskola	192

Elevantalet baseras på uppgifter från skolan och gäller för november 2006.

Utbildningen vid Björnbodaskolan och Sörgårdsskolan omfattar förskoleklass samt grundskola årskurs 1–6. Skolorna ligger med cirka 10 minuters promenadavstånd från varandra i Hässelby-Vällingby stadsdel.

Personalen och eleverna på Björnbodaskolan är organiserade i årskursvisa arbetslag samt ett åldersintegrerat montessoriinspirerat arbetslag med förskoleklass och årskurserna 1–3. Skolornas ledning utgörs av rektorn samt en biträdande rektor på vardera skolan. Sörgårdsskolans personal och elever är organiserade i två arbetslag; förskoleklassen och årskurs 1–3 respektive årskurs 4–6. Verksamheten på Björnbodaskolan består av tre klasser i respektive årskurs från förskoleklass och årskurs 1–4 samt fyra klasser i årskurs 5 och 6. Det montessoriinspirerade arbetslaget består av en halv klass i respektive årskurs från förskoleklassen och årskurs 1–3. Sörgårdsskolan är enparallellig. Båda skolorna består av flera olika byggnader, varav några paviljonger.

Mellan 25-30 procent av eleverna i de båda skolorna har utländsk bakgrund.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Björnbodaskolan och Sörgårdsskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanerna och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att både Björnbodaskolan och Sörgårdsskolan är väl fungerande skolor som erbjuder en utbildning av god kvalitet och har en skolledning som bedriver ett gott arbete. Skolornas personal arbetar engagerat för att eleverna skall nå utbildningsmålen och för att alla elever ska bli sedda. I såväl arbetet med kunskapsuppdraget som demokratiuppdraget lyckas skolorna väl. Arbetsmiljön är god och trivsel råder på skolorna.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör ingen systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5 (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolan upprättar inte individuella utvecklingsplaner för alla elever (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Elever i behov av studiehjälpen på modersmålet får inte detta stödbehov tillgodosett (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn ingår inte som ledamot av elevvårdskonferensen (3 kap. 4 § grundskoleförordningen).
- Elevens val ges inte i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör förbättra sitt arbete med uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i relation till de nationella målen i kursplanerna även i de tidigare årskurserna samt förbättra arbetet med uppföljning av resultaten av arbetet med normer och värden. Vidare bör skolan arbeta för att förbättra elevernas kännedom om målen i samtliga ämnen.
- Skolan bör förbättra sitt arbete med att ge eleverna inflytande över det egna lärandet.
- Skolan bör se över sin organisering av särskilt stöd så att de elever som är i behov av särskilt stöd, oavsett ämne, också ges sådant stöd samt inventera eventuellt behov av ytterligare specialpedagogiska resurser.
- Skolans kvalitetsarbete bör förbättras och kvalitetsredovisningen utvecklas så att den uppfyller författningarnas krav samt fungerar som ett led i skolans kontinuerliga arbete och uppföljning.
- Rektorn bör förtydliga sitt pedagogiska ledarskap på Sörgårdsskolan.
- Rektorns och lärarnas kunskaper om de föreskrifter som gäller för verksamheten bör förbättras.
- Skolan bör ta ställning till hur lokalerna kan förbättras så att de blir mer ändamålsenliga.

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper

Enligt skollagen är förskoleklassen en del av skolan och det första steget i att genomföra och uppfylla läroplanens mål. Inspektionen visar att verksamheten i förskoleklasserna är strukturerad, varierad och innehåller en god balans av lek- och rörelsemoment, skapande verksamhet och inslag av grundläggande språkliga och matematiska begrepp. Vidare framkommer i inspektionen att barnens utveckling och lärande kontinuerligt följs upp genom bland annat observationer och samtal. De föräldrar inspektörerna möter framhåller att verksamheten i förskoleklassen främjar barnens utveckling. Inspektörerna bedömer att förskoleklassens verksamhet är utformad på ett sätt som ger barnen möjlighet att utvecklas i den riktning som målen för skolformen anger.

Rektors ansvar för både skolans resultat och uppföljning samt utvärdering av dessa i förhållande till de nationella målen är tydligt uttryckt i läroplanen. En grundförutsättning för att så skall kunna ske är emellertid att en samlad bild finns på skolövergripande nivå av elevernas kunskapsutveckling.

Tabell 1. Nationella ämnesprov årskurs 5, resultat angivet i procent.

	Svenska			Matematik			Engelska		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Björnboda	89	99	96,6	87	96	97,8	90	95	98,9
Sörgården	89	92	100	81	84	93	90	84	86

Källa: Uppgifterna är skolans egna.

Skolans sammanställning av resultaten på de nationella ämnesproven visar att måluppfyllelsen i huvudsak är god bland de elever som deltagit i proven

Av inspektionen framgår att skolan, utöver resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5 samt resultaten från de så kallade LUS-testerna¹ som genomförs i alla årskurser, inte har någon samlad bild över elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas mål att uppnå i årskurs 5. Detta medför enligt inspektörerna att området till dels är svårbedömt. I intervjuer med skolledning och lärare framkommer dock att lärarna kontinuerligt följer upp och utvärderar kunskapsutvecklingen hos de elever de ansvarar för.

Med utgångspunkt i det ovannämnda bedömer inspektörerna att skolans arbete med uppföljning och utvärdering av de samlade resultaten av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas mål att uppnå i årskurs 5 måste förbättras.

Eftersom någon samlad bild inte heller finns av elevernas kunskapsutveckling i de tidigaste årskurserna, bedömer inspektörerna att skolans arbete med uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i relation till de nationella målen i kursplanerna även i dessa årskurser är ett angeläget utvecklingsområde för skolan.

¹ LUS är en förkortning på LäsUvecklingsSchema och är ett hjälpmedel som används för att underlätta en gemensam bedömning av elevers läsutveckling

I intervjuer med elever framkommer att de har viss kännedom om målen i svenska, engelska och matematik medan den i övriga ämnen är begränsad. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör arbeta för att förbättra elevernas kännedom om målen i samtliga ämnen.

Normer och värden

I skolans uppdrag ingår enligt läroplanen att aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i praktisk vardaglig handling. Inspektionen visar att eleverna på skolorna ges möjlighet till inflytande över verksamheten genom regelbundet återkommande klass- och elevråd. Eleverna kan ge konkreta exempel på vad elevrådet åstadkommit, såsom inköp av lekmaterial, fler ”bollrutor” på skolgården samt ”vänskapssolar”². Elevråden har en egen budget att förfoga över. Representanter för elevråden framhåller att skolan ger god återkoppling samt att skolans vuxna värnar om att elevråden skall fungera. Inspektörerna uppfattar att eleverna förstår hur demokratiska beslutsprocesser går till och arbetar i demokratiska former. Emellertid framkommer att elevernas inflytande i elevrådet främst är av praktisk karaktär och sällan handlar om utbildningen och dess innehåll.

Inspektörerna erfar att det på båda skolorna råder ett gott klimat bland elever och personal samt att det faktum att båda skolorna är förhållandevis små, i synnerhet Sörgårdsskolans, bidrar till en miljö där alla elever blir sedda. Eleverna säger sig vara trygga i skolan och med sina lärare. I intervjuer framkommer att eleverna överlag visar respekt för varandra och för skolmiljön och förstår människors lika värde. Vidare framgår att eleverna kan samarbeta och lösa konflikter som uppkommer i olika situationer. Inspektionen visar att Björnbodaskolan och Sörgårdsskolan är trygga skolor.

Trots att skolorna regelbundet genomför enkätundersökningar, har skolorna ingen samlad bild över hur väl de lyckas inom detta område. Eftersom det saknas en systematisk uppföljning och utvärdering av resultaten av skolornas arbete med normer och värden, är det enligt inspektörerna svårt att bedöma hur framgångsrikt skolans arbete varit i detta avseende. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör skapa rutiner för att säkerställa resultaten av arbetet med normer och värden.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skollledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt läroplanen skall läraren tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen och förbereda eleverna för delaktighet och medansvar. När det gäller elevernas inflytande över det egna lärandet och undervisningens innehåll

² Platser på skolgården där elever kan ställa sig om de vill ha sällskap.

och utformning, visar inspektionen att eleverna ges viss möjlighet att inom givna ramar bestämma hur en uppgift skall utformas. Eleverna får ibland också tillfälle att själva planera sin ”arbetsvecka” och göra sina uppgifter i den ordning de tycker passar dem själva bäst. På Sörgårdsskolan arbetar årskurs 4–6 med ”måltimmar” vilket innebär att lärare och elev tillsammans diskuterar vilka mål som eleven bör arbeta mot. Under inspektionsbesöket framkommer emellertid att elevernas inflytande över det egna lärandet varierar i omfattning och är beroende av vilka lärare eleverna har. Trots ovanstående goda exempel bedömer inspektörerna att skolorna bör utarbeta strategier för hur elevinflytandet överlag skall öka på skolorna så att elevernas möjlighet till inflytande inte är beroende av enskilda lärares prioriteringar.

På skolorna finns övergripande ordningsregler. Utöver dessa har klasserna i varierande utsträckning tagit fram egna klassregler, vilket ofta har skett i samarbete med eleverna. De skolövergripande reglerna har eleverna emellertid varken utvärderat eller varit med om att ta fram. Skolverket vill uppmärksamma skolorna på att det från och med den 1 juli 2006 införts förändringar i skolformsförfordningarna när det gäller ordningsregler i skolan. Rektorn ansvarar för att det finns ordningsregler för varje skola och att ordningsreglerna utarbetas och följs upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare.

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Detta innebär att skolorna är skyldiga att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål samt upprätta en likabehandlingsplan. I planen skall planerade åtgärder redovisas och planen skall följas upp varje år. Vid inspektionstillfället finns det en för skolorna gemensam likabehandlingsplan. Då denna bland annat inte innehåller en tydlig ansvarsfördelning eller rutiner för hur händelser och åtgärder skall dokumenteras bedömer inspektörerna att planen inte motsvarar en sådan likabehandlingsplan som den nya lagen kräver. Av lagen framkommer också att en sådan plan skall upprättas i varje verksamhet. Skolorna måste därför upprätta författningsenliga likabehandlingsplaner.

Enligt rektorn pågår ett arbete inom skolorna med att ta fram en likabehandlingsplan som motsvarar dessa krav. Inspektörerna vill med anledning av detta påpeka att den 15 oktober 2006 trädde nya bestämmelser i kraft som innebär att likabehandlingsplanen skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad.

På såväl Sörgårdsskolan som Björnbodaskolan finns antimobbningsteam med rutiner för hur skolan skall agera vid eventuell kränkning. Eleverna känner till antimobbningsteamet och vet att de vid behov kan vända sig direkt till teamet eller till någon annan vuxen. I samtal med elever framkommer att de själva är aktiva och försöker hjälpa elever som hamnar utanför gemenskapen eller talar med någon vuxen när det inträffar. Eleverna ger också konkreta exempel på hur mobbning med skolans hjälp har upphört. Inspektörerna bedömer att skolorna har goda rutiner för arbetet mot kränkande behandling.

I den dagliga verksamheten diskuteras etiska dilemman och demokratifrågor genom att ”tjej- och killsnack” regelbundet anordnas i vissa klasser och vid behov i andra, genom schemalagda ”vänskapssamtal” eller diskussioner i det så

kallade ämnet livskunskap. I intervjuer framkommer att diskussioner i klasserna ofta förs om hur man ska vara mot varandra. Skolornas fadderverksamhet bidrar vidare till ett klimat där eleverna tar ansvar för varandra.

Inspektörerna bedömer att skolornas värdegrundsarbete i stort är gott, men uppfattar att arbetet på Sörgårdsskolan sker på ett mer regelbundet och enhetligt sätt än på Björnbodaskolan där detta också varierar mer beroende på lärare och arbetslag.

Organisation och arbetssätt i undervisningen

I läroplanen och kursplanerna anges mål att sträva mot och därmed inriktningen på skolans arbete. De kunskapskvaliteter som eleverna skall utveckla åstadkoms genom en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer.

Inspektionen visar att skolans mål är i linje med nationella mål och riktlinjer samt att kunskapssynen och synen på lärandet speglar det som uttrycks i läroplanen. Skolans organisation av undervisning i stora klasser med möjlighet att dela in klassen i mindre grupper efter behov, skapar enligt inspektörernas bedömning goda förutsättningar för eleverna att nå målen och knyter fler vuxna med ansvar till eleverna. Det skapar också möjligheter för eleverna att vidga sin kamratkrets och bryta upp invanda mönster. Inspektörerna bedömer att skolans organisation och arbetssätt i undervisningen ger eleverna goda förutsättningar att nå målen.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

Under inspektionsbesöket ser inspektörerna flera goda exempel på bland annat hur undervisningen anpassas för elevers olika behov, att flexibel gruppindelning med möjlighet att omfördela resurser tillämpas, att eleverna ges möjlighet att arbeta med olika uppgifter och i sin egen takt samt välja olika arbetsformer och redovisningssätt. Inspektörerna bedömer att båda skolorna har god beredskap att individanpassa undervisningen utifrån elevernas olika behov och förutsättningar.

För att upptäcka elever i behov av särskilt stöd genomför skolorna omfattande diagnoser och tester från förskoleklassen till årskurs 6. Diskussioner om elever i behov av olika former av stöd förs både i arbetslagen och i klasskonferenser. Av inspektionen framgår dock att särskilt stöd framför allt ges i ämnena svenska, matematik och engelska. De åtgärdsprogram som upprättas på skolorna gäller nästan uteslutande stöd i dessa ämnen. Några tydliga och fungerande rutiner för att upptäcka elever i behov av särskilt stöd i andra ämnen finns enligt inspektörernas bedömning inte. Enligt såväl lärare som skolläda saknas också utrymme för särskilt stöd i andra ämnen än svenska, matematik och engelska. I samtal med personal på Sörgårdsskolan framkommer vidare att de specialpedagogiska resurserna inte räcker till för alla de elever som är i behov av särskilt stöd. Det framgår vidare att det på båda skolorna finns elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet men som inte erbjuds detta, då inventering av behovet inte sker på skolorna. Med hänsyn till vad som ovan framkommit bedömer inspektörerna att skolorna bör vidta åtgärder så att elever i behov av särskilt stöd oavsett ämne, också ges sådant stöd. Skolorna måste vidare inventera behovet av studiehandledning på modersmålet samt anordna detta för de elever som bedöms behöva.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygsättning

Läraren skall, enligt läroplanen, utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera hemmen.

Inspektionen visar att skolorna utvärderar elevernas lärande i samband med klasskonferenser, arbetsenhets- och årskurskonferenser samt genom diskussioner som förs löpande i arbetslagen. Vidare framgår att båda skolorna genomför utvecklingssamtal en gång per termin i samtliga klasser. Med stöd av ett gediget samtalsunderlag ges elever och föräldrar en samlad bild över såväl elevens sociala situation i skolan som elevens lärande och kunskapsutveckling i samtliga ämnen, vilket uppskattas av både elever och föräldrar. Även utbildningsmålen lyfts fram och diskuteras under samtalen.

Från och med den 1 januari 2006 skall skolorna vid utvecklingssamtalet upprätta individuella utvecklingsplaner för varje elev. I den individuella utvecklingsplanen skall skriftligen sammanfattas vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Enligt rektorn har samtliga elever ännu inte individuella utvecklingsplaner, men skolorna har påbörjat ett arbete med att upprätta individuella utvecklingsplaner. Inspektörerna bedömer att skolorna måste fortsätta och intensifiera sitt arbete med framtagandet av individuella arbetsplaner så att sådana upprättas för samtliga elever.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Kvalitetsarbetet syftar till att kontinuerligt identifiera vilka förutsättningar som är nödvändiga i arbetet mot de nationella målen. Det innebär att utveckla arbetsprocesser, bedöma resultat och måluppfyllelse samt att vidta lämpliga åtgärder. För att förbättringar skall bestå och kvaliteten förbättras behöver utvecklingen följas över tid. Den skriftliga kvalitetsredovisningen är ett verktyg för att regelbundet stämma av hur långt verksamheten kommit i det löpande förbättringsarbetet.

För att kvalitetsredovisningen skall vara detta användbara dokument bör den innehålla elevernas resultat, analys och bedömning av måluppfyllelse samt beslut om åtgärder. Inspektörerna har tagit del av skolornas kvalitetsredovisning för år 2005 och konstaterar att ovanstående uppgifter till stor del saknas i denna. Inspektörerna bedömer därför att skolornas kvalitetsredovisning bör utvecklas för att uppfylla förordningens krav. Stöd i arbetet med kvalitetsredovisningen ges i Skolverkets Allmänna råd och kommentarer Kvalitetsredovisning.

I intervjuer med skolpersonal och rektorn framkommer att skolan återkommande genomför trygghets- och trivselenkäter, att de nationella provresultaten diskuteras och analyseras, att lärarna med varandra utvärderar arbetssätt och arbetsmetoder samt att åtgärder vidtas med utgångspunkt i resultat. Visst kvalitetsarbete sker således på skolan, men en samlad dokumentation över resultat, analys, åtgärder saknas. Som nämnts tidigare under avsnittet Resultat, saknas också en skolövergripande samlad bild över kunskapsresultaten i samtliga ämnen och årskurser samt resultat som visar hur skolan lyckas i arbetet med normer och värden. Inspektörerna bedömer att delar av skolans kvalitetsarbete fungerar bra, men att kvalitetsarbetet som helhet bör utvecklas.

Ledning och intern kommunikation

Björnbodaskolan leds av en rektor som innehar tjänsten sedan 1991. Sedan Sörgårdsskolan 1999 blev annexskola till Björnbodaskolan leder rektorn också arbetet på Sörgårdsskolan. Rektor har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Till sin hjälp har rektorn en biträdande rektor på varje skola som båda har genomgått den statliga rektorsutbildningen.

Rektorn har sitt arbetsrum på Björnbodaskolan och inspektionen visar att rektorn är väl förtrogen med den dagliga verksamheten på Björnbodaskolan samt tar ett övergripande ansvar för skolans pedagogiska och administrativa utveckling. Genom dagliga kontakter med biträdande rektor på Sörgårdsskolan, som också är platschef, uppger rektorn sig vara förtrogen med den dagliga verksamheten även på Sörgårdsskolan. Under inspektionsbesöket framkommer emellertid att rektorn inte uppfattas som en tydlig pedagogiska ledare på Sörgårdsskolan. Inspektörerna bedömer att rektorn är förtrogen med den dagliga verksamheten i de båda skolorna, men att rektorn bör tydliggöra sitt pedagogiska ledarskap på Sörgårdsskolan.

I intervjuer med rektorn framkommer att rektorn inte närvarar på Sörgårdsskolans elevvårdskonferenser. Inspektörerna vill göra skolledningen uppmärksam på att rektorn skall ingå som ledamot i elevvårdskonferenser och kan inte delegera detta ansvar. Inspektörerna bedömer därför att skolan måste ändra sina rutiner i detta avseende så att de uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning

Enligt grundskoleförordningen skall eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen för elevens val. Undervisningen skall syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen och skall till innehåll och inriktning vara förenlig med målen i kursplanerna. I intervju med rektorn framgår att samtliga elever på Björnbodaskolan inte ges möjlighet till det val och den fördjupning som bestämmelsen avser. Inspektörerna bedömer att Björnbodaskolan måste se över anordnandet av elevens val så att ämnet ges i enlighet med författningarna.

Personal

Lärarna är med några få undantag behöriga och har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Lärare med adekvat ämneskompetens saknas emellertid i hem- och konsumentkunskap. Med utgångspunkt i vad som framkommer under inspektionsbesöket ställer sig inspektörerna tveksamma till om Sörgårdsskolan har tillräckligt god tillgång till lärare med specialpedagogisk kompetens. Inspektörerna bedömer därför att rektorn bör inventera behovet av ytterligare specialpedagogisk kompetens.

I samtal med skolledning och lärare framkommer att tillräckliga kunskaper i de föreskrifter som gäller för verksamheten saknas. Bland annat noterar inspektörerna att kunskaperna om vad som gäller för kvalitetsredovisning, deltagande

vid elevvårdskonferens respektive studiehandledning på modersmålet brister. Inspektörerna bedömer att rektorns och lärarnas kunskaper om de föreskrifter som gäller för verksamheten bör förbättras.

Materiella resurser

Inspektionsbesöket visar att eleverna har tillgång till böcker, skrivmateriel och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. På skolan finns läromedel anpassade för elevernas skilda behov och goda exempel finns när det gäller särskilt material anpassat för elever med dyslexi.

På Sörgårdsskolan finns ett välförsett och ordnat bibliotek som såväl personal, elever som föräldrar värnar om. För att skapa goda läsvanor och öka kunskapsinläringen ges eleverna handledning i biblioteket trettio minuter per vecka. Elever berättar att de regelbundna biblioteksbesöken ökar deras intresse för läsning.

Båda skolorna lider brist på lokaler. Särskilt påtagligt är detta enligt inspektörerna i Sörgårdsskolan, som också saknar grupprum. Under inspektionsbesöket i Sörgårdsskolan sågs flera elever sitta i kapprummen för att kunna arbeta i lugn och ro. Men även i Björnbodaskolan saknas grupprum, framför allt i anslutning till klassrummen och i likhet med Sörgårdsskolan är det svårt att finna tysta utrymmen för arbetsro. Också i fritidsverksamheten föreligger svårigheter att vid behov bilda smågrupper, speciellt vid Sörgårdsskolan. Mot bakgrund av vad som ovan anförts bedömer inspektörerna att skolan bör ta ställning till hur lokalerna kan förbättras så att de blir mer ändamålsenliga.

Datum	Ort
2007-06-20	Stockholm

Annica Nilsson
Lee Gleichmann